

Kjak

Zakarias Wang

Ein kjansur

Nú verður viðgjørt at leggja kommunur saman við lóg Tað er sera løgið at egg-leiða, at tann meiriluti av lög-tingsmonnum, sum eru valdir uttan fyri Suðurstreym, ikki nýta høvið at samtykkja, at tað skulu vera tvær komm-unur í Føroyum, soleiðis at onnur kommunan er Suður-streymoyar kommuna, og hin er Oyggjakommunan.

Tað, sum er upp á tal, er nevnliga ikki lívført.

Nú skal Tórshavnar kommuna vera ein av okkurt um sjei kommunum. Hinar vera alt ov smáar til at fáa eina fyrisiting, sum kann kappast við ta í Havn. Hóast hetta, verður henda fyrisiting alt ov dýr. Eitt er løn til alt ov nógvar bygda-ráðslimir, men hvør av hes-um kommunum skal hava skrivstovustjóra, bókhaldara og nøkur starvsfólk afturat, sum gerast alt ov dýr hjá

skattgjaldarunum at halda uppi. Hetta er oyðsl, tí tilfeingið verður ikki nýtt á skilagóðan hátt.

Verður henda kommunu-skipanin samtykt, fara bygdir-nar hokna undir byrðini av hesum ovurhonds stóra og dýra yvirbygningi. Hetta skal jú gjaldast, og tað er bert vinnulívið, sum kann útvega tær inntøkur, sum skattur skal gjaldast av. Avleiðingin fer at vera, at fyritøkur ikki

verða stovnaðar í hesum smáu kommununum, og tann illinirás, sum sýgur tær niður í skuldarfelluni, fer at halda fram til meirilutin av landsins íbúgvum eru í Suðurstreymi og løgtingið samtykkir, at landið gerst ein kommuna.

Hetta eru tað uttan iva nøkur, sum halda vera sera gott. Tað lögna er bert, at tingmenn, sum búa út um oyggjarnar, medvirka í

hesi gongd við ikki at taka seg saman nú teir hava ein einasta kjans til at fáa tvær sterkar kommunalar eindir, sum kunnu gera allar Føroyar til eitt liviligt land.

Vit skulu minnast til, at tann dag, ið allar høvuðs-oyggjarnar eru bundnar í veganetið, fer tað at taka minni enn tveir tímar at koyra frá einum landodda til hin. Hetta svarar til tær vegalongdir, sum fólk

aðrastaðni halda seg til at koyra millum heim og arbeidsplass, og eru allar Føroyar tí at sammeta við eitt býarsamfelag. Men tað er ein styrki fyri okkara samfelag at fólk búa í bygdam. Tí ræður um at fáa ein kommunubygnað, sum kann hjálpa okkum til at varðveita henda fyrimun, og tvær kommunalar eindir høgdu bøtt um.

John Jensen

Ábent brev og svar til, Pál Weihe

Hvor er beviserne?

Til Pál Weihe overlæge

På mit spørgsmål stilet til, Philippe Grandjean professor, om hvor meget kviksølv og hvor meget carnitin der findes i kød og spæk af grindehval, kunne professoren ikke rigtigt svare på, men kom igen med noget om den globale forurening som i tidens løb er øget med ca. 10 gange – (sikkert også i grindehval), et på ingen måde overbevisende svar, (i tidens løb, kan vel sagtens også være millioner af år), Professoren valgte derfor at videresende spørgsmålet til, Pál Weihe overlæge.

Endnu engang henviser Pál Weihe til de amerikanske grænseværdier, her er det at vi støder på de første tvivlsspørgsmål, efter 25. års forskning skulle man forvente, at det var noget der hed de Færøske grænseværdier, men så langt er man åbenbart ikke kommet endnu, og man er på ingen måde enig i den påstand, hvorvidt de påståede grænseværdier nu er de rigtige eller ej.

Men man ved med sikkerhed, at fra dengang man startet de mange skræmme-

kampagner, at det ikke var tilrådeligt, at spise kød og spæk af grindehval, fordi den spise indeholdt for mange giftstoffer, så har man samtidigt forværret befolkningens livsstil og livskvalitet. En Færing har brug for andet og mere end grøntsager.

Pál Weihe, ved også, at vores søn Edmund Jensen, var en af de mange der gennem årene var med i dette kviksølv forskning, hvad skulle han så bruge den til, intet. Det som Edmund Jensen, havde brug for var, at han kom med i en CTD forskning, som var langt mere påkrævet. Så der findes absolut ingen undskyldning for, at det der til slut blev hans skæbne, var Sundheds-væsenets forsømmelighed.

Man ville aldrig i Danmark kunne godtage, eller slippe godt fra, en så stor skræmmekampagne mod svinekød, som den på Færøerne, mod kød og spæk af grindehval, til trods for, at der findes mange flere giftstoffer i svinekød, langt flere end det, der findes i kød og spæk af grindehval.

Når nu Pál Weihe, indrager Ulrike Steuerwald i diskussionen, der omhandler

grindehval og kviksølv, så bliver jeg nødt til at sige, at Ulrike Steuerwald, ud fra hendes udtalelser og foredrag, på ingen måde er enig med Pál Weihe, i hans påstande om grænseværdien af kviksølv i kød og spæk af grindehval, da hun, som så mange andre, anbefaler kød og spæk af grindehval som en Færøsk delikatesse. Som i generationer har været en livsnødvendig spise for den Færøske befolkning.

Vedr. CTD, så er det rigtigt, at Ulrike Steuerwald, fandt denne sygdom på Færøerne for 15. år siden, det er også rigtigt, at hemmeligheden om dræbersygen CTD aldrig ville være kommet frem, hvis ikke vi fik medierne til at afsløre denne sygdom 15. år senere, og det er ingen hemmelighed, at det var et pengespørgsmål der var årsag til, at sygdommen ikke blev afsløret eller blev omtalt blandt den Færøske befolkning, i havde muligheden men fejlet, vel vidende om, at man er underlagt Sundhedsstyrelsen og den magt som de besidder.

Spørgsmålet er:

Hvad var det der fik, Pál

Weihe i 25. år, at fokusere og forske så meget på grindehval og kviksølv, når han havde alle muligheder til, i 15. år, at fokusere og forske på den dødelige sygdom CTD, som har taget så mange menneskeliv, og som har ødelagt så mange familier, der er tynget af sorg og savn.

Og jeg ønsker endnu engang, at gentage det jeg har skrevet indtil flere gange, jeg kender ingen der er død af at spise kød og spæk af grindehval, men jeg kender flere der er døde af den livstruende sygdom CTD.

Artikel fra Sosialurin 2009: Citat af. Fróði Joensen, overlæge på børneafdelingen, der er uden tvivl et stort antal børn, teenagere og voksne, der er døde af denne sygdom. Det siger alt om, at der ikke blev gjort nok, alligevel kommer man med påstande som, at man ikke vidste, at der fandtes voksne personer med denne sygdom, hvad så med de personer der har fået carnitin medicin i 15. år, kan man ikke sige, at de er voksne personer eller teenagere?

Læs også brev til. **Almannaheilsu:** På min hjemmeside, der også om-

handler noget om kviksølv og alt det man har forsømt, fordi det at blive anerkendt, overgår alt andet.

Stoffalá Tórshavn, den: 11.12.2010 - John Jensen

Ps. Her under kan du læse svar på mail, fra Pál Weihe.

Grindekød indeholder i gennemsnit 2 mikrogram kviksølv per gram kød. Det betyder at såfremt vi bruger de amerikanske grænseværdier kan en person på 70 kg kun tillade sig at spise 3,5 gram kød om dagen før grænseværdien er overskredet. Dertil kommer så de mange andre forureningsstoffer, som især ophober sig i fedtvævet. Disse nedbrydes kun langsomt og vi færinger har da også meget høje værdier af nogen af disse stoffer, hvorom vi ikke ved så meget – men har meget velbegrundet frygt. Netop fordi der i færingers blod kan påvises så høje koncentrationer af disse stoffer, har vi påtaget os opgaven at undersøge virkningen på mennesker så godt vi kan. Det arbejde har nu stået på i mere end 25 år. Vi var så heldige at knytte

dr. Ulrike Steuerwald til vores forskningsaktiviteter for mange år siden og hun vil forhåbentlig også være det i de kommende år. På en måde kan vi sige at vores undersøgelser har været med til at afdække CTD problematikken på Færøerne, idet uden tilknytningen til vores forskningsaktiviteter ville Ulrike næppe have gjort den store indsats, som hun faktisk har gjort indenfor arvelige sygdomme på Færøerne – hun har længe ikke haft anden ansættelse i sundhedsvæsenet.

Vedrørende indholdet af carnitin i grindekød, **(så ved vi det ikke med sikkerhed)**. Vi har godt nok forsøgt at bestemme det i kød fra lam, okse, svin og grind, men resultaterne var ret ens. Carnitin findes selvfølgelig i grindekød lige som i andet kød, men det kan ikke efter mine bedste overbevisning blive en begrundelse for at færinger skal spise forurenede grindkød – dertil er muligheden for carnitintilskud for lige til.

Med venlig hilsen. Pál Weihe